

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

7.1.2010

TEATIS LIIKMETELE

Teema: Siseasjade voliniku kandidaadi Cecilia MALMSTRÖMi kuulamine

Lisas on esitatud Cecilia MALMSTRÖMi saadetud kirjalikud vastused.

Üldine pädevus, pühendumine Euroopale ja isiklik sõltumatus

- 1. Millised Teie isikuomadused ja kogemused on eriti vajalikud volinikuks saamisel ja Euroopa üldiste huvide edendamisel, lähtudes eelkõige Teie tulevases vastutusvaldkonnast? Mis Teid motiveerib? Milliseid tagatise saate anda Euroopa Parlamendile oma sõltumatuse kohta ning mil moel tagate selle, et Teie eelnev, praegune või tulevane tegevus ei sea kahtluse alla ülesannete täitmist komisjonis?**

Olen üles kasvanud Prantsusmaal ja juba lapsepõlves oli mul võimalus leida sõpru kõikidest Euroopa nurkadest. Ma sain üsna varakult aru, et paljude mu koolikaaslaste minevik erines minu omast – nende vanaisade ja muude pereliikmete hauad olid valgete ristide all Normandia või Alsace'i kalmistutel, mida ma oma vanematega külastasin. Ma arvan, et just koolipõlveaastail sain teadlikuks, et mitte kogu Euroopa lähiajalugu polnud sama õnnelik kui Rootsi oma. 1980ndate lõpus veetsin ka mõned aastad Kataloonias, kus sain aimu Franco režiimi õudustest ja sellest, kui tähtis on Hispaania integreerimine Euroopa Ühendusse. Kõik see on tekitanud minus tugeva poolehoidu Euroopa integratsioonile ja seepärast olin ma Rootsi ELi liikmeksastumise referendumi 1994. aastal üks jaatava vastuse eest võitlejaid.

Olen pühendanud viimased 20 aastat Euroopa küsimustele. Alustasin akadeemilistes ringkondades, uurides Euroopa poliitikat ja töötades õppejõuna Göteborgi Ülikooli Euroopa uuringute programmis, oma politoloogia doktoritöö kirjutasin Euroopa poliitika aspektidest. Hiljem olin seitse aastat Euroopa Parlamendi saadik ja kolm aastat Rootsi Euroopa asjade minister.

Ministrina vastutasin peamiselt Rootsi eesistumisperioodi ettevalmistamise ja kooskõlastamise eest, kuid mu vastutusallasse kuulusid ka muud horisontaalsed küsimused. Võtsin oma prioriteediks ka dialoogi kodanike, kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsustega, eesmärgiga stimuleerida debatti Euroopa küsimustes ja panna rootslased end Euroopa Liidus paremini tundma. Tänu Euroopa Parlamendist ja Rootsi valitsusest saadud kogemustele saan ma hästi aru erinevatest Euroopaga seotud tundlikest küsimustest.

Usun kindlalt, et vaid tugev Euroopa saab täita kodanike ootused ühiste probleemide lahendamise ja kindla ühise tuleviku rajamise osas. Õiguskaitse-, rände- ja varjupaigalaane koostöö on reaalsus, mis nõuab Euroopalt tugevamat ühist poliitikat. Sellise poliitika väljatöötamine on tõeline väljakutse, milles Stockholmi programm on heaks alguseks. Mulle oleks au saavutada selles valdkonnas konkreetseid tulemusi koostöös Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega.

Võttes arvesse, et Stockholmi programmi vastuvõtmine on olnud Rootsi eesistumisperioodi üks prioriteete, tean ma, millised küsimused on kõige pakilisemad siseküsimuste valdkonnas.

Rändeküsimused on olnud osa mu poliitikutööst juba palju aastaid. 1990ndatel töötasin ma kohaliku tasandi poliitikuna seitse aastat Göteborgi, s.o 154 rahvusega linna kohalikus sisserände ja integratsiooni nõukogus. Rootsi on Euroopa üks suuremaid sisserändajate vastuvõtjaid elaniku kohta. Olen seda valdkonda teadlasena uurinud ja kirjutanud raamatu, milles asetasin Rootsi rändepoliitika välispoliitilisse

perspektiivi.

Kui ma töötasin valitsuse ministrina, uuriti põhjalikult minu finants- ja organisatsioonilist tausta. Olen teadlik komisjoni volinike suhtes püstitatavatest nõudmistest ja esitanud huvide deklaratsiooni. Samuti olen teadlik aluslepinguga ette nähtud eetika-, sõltumatus- ja aususnõuetest, nõustun nendega ja kavatsen neid täita. Teen kõik endast sõltuva, et vältida ametikohti või olukordi, mis võiksid seada kahtluse alla minu kui komisjoni voliniku aususe ja sõltumatuse. Järgin oma ametiaja jooksul täielikult volinike tegevusjuhendis sisalduvaid kohustusi.

Valdkonna juhtimine ning koostöö Euroopa Parlamendi ja selle komisjonidega

2. Kuidas hindaksite oma rolli volinike kolleegiumi liikmena? Kuidas peate ennast parlamendi ees vastutavaks ja aruandekohustuslikuks seoses enda ja oma osakondade tegevusega?

Minu roll siseküsimuste eest vastutava volinikuna on võtta täielik vastutus oma tegevuse, ettepanekute ja algatuste eest, ilma et see piiraks komisjoni kollegiaalsuse põhimõtte kohaldamist. Keskendudes täielikult oma vastutusala, pean siiski oma kohuseks olla hästi kursis ka ülejäänud volinike tööga.

Kavatsen teha tihedat koostööd õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse voliniku ning meie peadirektoraadiga, et tagada sujuv koostöö, sest meie vastutusala on omavahel seotud ja teineteisest sõltuvad, nagu nad peaksidki olema. Kodanike põhiõiguste kaitse peab olema vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna tuum. Näen oma ülesannet paljuski selles, et hoida üksikisiku vabaduse ja puutumatus austamine tasakaalus turvalise Euroopa tagamisega meie kodanike ja kõigi siin elavate inimeste jaoks.

Seoses Lissaboni lepingu kehtimahakkamisega kehtib minu vastutusala seadusandlik tavamenetlus, mis tugevdab Euroopa Parlamendi rolli. See on positiivne areng, mis suurendab ELi õiguspärasust ja loob täieliku demokraatliku kontrolli Euroopa sisepoliitika üle. Ma ootan järjepidevat, viljakat ja konstruktiivset koostööd kogu Euroopa Parlamendiga ja eelkõige kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoniga. Olen täiesti teadlik, et see nõuab minu kohalolekut nii selles komisjonis kui ka plenaaristungitel.

Olles olnud seitse aastat Euroopa Parlamendi saadik, tunnen ma hästi parlamendi tööd ja mul on selles majas lai koostöövõrgustik. Ma mõistan parlamendi vajadusi ja tema mõttelaadi. Ootan, et saaksin hakata koostöös kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoniga kohaldama Lissaboni lepingu sätteid siseküsimuste valdkonnas.

Komisjoni voliniku ja juhina püüan ma tagada usaldusliku ja läbipaistva koostöö oma kabineti ja peadirektoraadi vahel, aga ka teiste kolleegide ning nende peadirektoraatide ja personaliga.

3. Milliseid konkreetseid kohustusi olete valmis võtma seoses läbipaistvuse suurendamise, koostöö tõhustamise ning parlamendi õigusloomega seotud algatuste ja taotluste tõhusate järelmeetmetega, võttes arvesse ka Lissaboni

lepingu jõustumist? Kas olete seoses planeeritavate algatuste või käimasolevate menetlustega valmis edastama parlamendile samal tasemel teavet ja dokumente kui nõukogule?

Euroopa Parlamendi saadiku ja välisasjade komisjoni raportöörina olin ma üks võtmeisikuid määruse nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele) taga. Läbipaistvus, haldusreform ja hea valitsemistava on väärtused, mida ma olen kogu oma poliitilise karjääri vältel kaitsnud ja ma olen veendunud, et läbipaistvus tagab suurema tulemuslikkuse ja vastutuse.

On ütlematagi selge, et Euroopa Parlamendile ja nõukogule kui kaasseadusandjaile on vaja tagada õigusloomealaste dokumentide käsitlemiseks ja muudeks jooksvateks menetlusteks võrdne juurdepääs vajalikule teabele ja asjaomastele dokumentidele. Raamleping on hea alus komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahelisele läbipaistvusele ja teabevahetusele ning ma kohustun seda täiel määral täitma.

2009. aasta Euroopa Parlamendi valimised näitasid taas tungivat vajadust kaasata kodanikke Euroopa poliitikakujundamisse. Lissaboni leping loob eeldused olukorra paranemiseks, kuid leping ise ei lahenda ikka veel õiguspärasuse puudumisest tulenevaid probleeme.

Olen nii Euroopa Parlamendi saadiku kui ka ministrina aktiivselt osalenud dialoogis avalikkusega, eelkõige tudengite ja valitsusväliste organisatsioonidega. Julgustades debatti teemadel, mis lähevad kodanikele korda, ning näidates, mida otsustajad Brüsselis teevad ja kuidas ELi tegevuskavva võetud küsimused mõjutavad otseselt meie kodanike elu, saame me tuua Euroopa küsimused liikmesriikides päevakorda.

See on minu arvates ainus viis, kuidas suurendada Euroopa Liidu õiguspärasust.

Oma uues rollis komisjoni volinikuna jätkan ma dialoogi arendamist kogu Euroopa üldsuse ja kodanikuühiskonnaga. Peale selle jätkan ma oma võitlust läbipaistvuse suurendamise, parema õigusloome, ELi õigusloomeettepanekute ja otsuste lihtsustamise ja „kasutajasõbralikkuse” eest.

Poliitikaga seotud küsimused

4. Millised on kolm peamist prioriteeti / peamised prioriteetid, mida kavatsete oma kavandatavas valdkonnas edendada, võttes vajaduse korral arvesse rahandus-, majandus- ja sotsiaalset kriisi ning säästva arenguga seotud probleeme?

Ilma et see piiraks komisjoni algatusõigust, sätestatakse Euroopa Ülemkogu kohtumisel kokku lepitud Stockholmi programmis väga selged suunised järgmiseks viieks aastaks. See nõuab komisjonilt mitmeid algatusi.

Stockholmi programm on oluline dokument, mis juhib komisjoni ja teiste institutsioonide tegevust õiguse ja siseküsimuste valdkonnas. Komisjonil on kavas esitada teatis ja tegevuskava, milles määratletakse konkreetsed meetmed ja algatused, mida on 2010. aasta alguses tarvis programmi raames rakendada. Koos õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse volinikuga võtame me arvesse

parlamendi 25. novembri 2009. aasta resolutsioonis esitatud seisukohti.

Sellele toetudes on mu prioriteedid järgmised:

- Luua kooskõlas sisserände- ja varjupaigapaktiga ühine varjupaigasüsteem ja rändepoliitika. Ma kavatsen välja töötada ja rakendada tervikliku lähenemisviisi, et hallata rännet partnerluses kolmandate riikidega. Me peame kehtestama rahvusvaheliste konventsioonide kohaselt ja täiel määral varjupaigaõigust järgides ühtse varjupaigasüsteemi, mis põhineks solidaarsusel, prognoositavusel ja vastutusel. Euroopas tuleb luua ühtne pagulaste kaitse ala. Peale selle vajame me ebaseadusliku sisserände tulemuslikku haldamist ning tõhusamat ja humaansemat tagasisaatmispoliitikat.
- Seadusliku rände süsteemi loomiseks on vaja viia ellu seadusliku rände poliitikakava. Tööjõu sisseränne võib suurendada konkurentsivõimet ja majanduse elujõulisust. Ma kavatsen kooskõlastatult tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinikuga luua ühise, kuid paindliku vastuvõtukorra, mis võtab arvesse liikmesriikide erinevaid vajadusi oskuste ja pädevuste järele ning toetab liikmesriikide jõupingutusi seaduslike rändajate integreerimiseks.
- Töötada välja sisemise julgeoleku strateegia turvalisema Euroopa Liidu nimel, mis aitaks kaitsta meie kodanikke. Selle töö juhtpõhimõteteks on põhiõiguste järgimine ja liikmesriikide solidaarsus. Strateegia hõlmaks tihedamat ja tõhusamat õiguskaitsekoostööd ning ühtsemat piirihaldamist. Nimetatud tegurid on üliolulised, kui soovitakse, et Euroopa Liit pakuks lisaväärtust võitluses piiriülese organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse, laste seksuaalse ekspluateerimise, lapsporno, korruptsiooni, küberkuritegevuse ja uimastitega. Sellega seoses on suur tähtsus teabevahetusel, mida tuleb täiustada, võttes arvesse kõrgeimaid võimalikke andmekaitsemeetmeid.

5. Milliseid konkreetseid õigusloomega seotud ja mitteseotud algatusi kavatsete esitada ning milline on nende ajakava? Milliseid konkreetseid kohustusi on Teil võimalik võtta eelkõige seoses parlamendikomisjonide prioriteetide ja taotlustega, mis on lisatud käosolevale dokumendile ning mis kuuluvad Teie vastutusvaldkonda? Kuidas Te isiklikult tagaksite õigusakti ettepanekute kõrge kvaliteedi?

Üsna pea esitan ma koos õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse volinikuga detsembris 2009 Euroopa Ülemkogus vastu võetud Stockholmi programmi tegevuskava. See kava sisaldab igakülgset ülevaadet kõikidest vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas kavandatavatest meetmetest.

Suur osa uuest poliitikast töötatakse välja minu vastutusallas. Seda peavad toetama seadusandlikud ja muud algatused, mille järele on konkreetne põhjendatud vajadus. Selleks et toimida õigesti, peame me hindama olemasolevat korda. Soovin saada täpsema pildi minu vastutusallas kuuluvatest asutustest, nende tööviisidest ja sellest, kas on võimalik neid tõhustada ja rohkem omavahel koostööd tegema panna. Enne uute õigusaktide või ettepanekute esitamist tuleks korraldada põhjalik mõju

hindamine.

Näiteks kavatsen ma anda hinnangu olemasolevatele terrorismivastastele õigusaktidele, et näha kui tõhusad ja proportsionaalsed need on.

Selleks et saavutada 4. küsimuses nimetatud peamisi eesmärke, kavatsen tugevdada välispiiride agentuuri, Europoli ja Euroopa Politseikolledži rolli. Olen veendunud, et nad suudavad töötada tõhusamalt ja kooskõlastatumalt. Kavatsen esitada ettepanekud välispiiride agentuuri tulevase rolli kohta juba mõne kuu jooksul.

Lisaks tahan ma koos asjaomaste liikmesriikidega laiendada Schengeni ala. Samal ajal soovin ma lihtsustada piirikontrollikorda Schengeni alale saabuvate kolmandate riikide kodanike jaoks ja luua sealt lahkuvate isikute elektroonilise registri. Kavatsen esitada ettepaneku saabumise/lahkumise süsteemi ja reisijate registreerimise programmi kohta.

Olen täiesti teadlik parlamendi huvist viisakorra lihtsustamise vastu Lääne-Balkani riikidega. Mul on kavas teha tihedat koostööd Albaania ning Bosnia ja Hertsegoviinaga aitamaks neil täita kehtivaid tingimusi, et need riigid saaksid samuti liikuda lähitulevikus viisakorra liberaliseerimise suunas.

Euroopa sisemise julgeoleku strateegia aitab meil tulemuslikumalt võidelda organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiga. Eelkõige kavatsen ma esitada Lissaboni lepingu alusel uued ettepanekud võitluseks inimkaubanduse ja laste seksuaalsekspluateerimisega.

2010. aastal esitan ma ettepanekud seadusliku rände kohta. Selles valdkonnas tuleb meil olemasolevaid õigusakte tugevdada ja parandada nende ühtsust. Me peame läbi vaatama perekondade taasühinemist reguleerivad eeskirjad. Kõnealune debatt algab 2010. aastal rohelise raamatu avaldamisega.

Selleks et meil oleks ühine seadusliku rände poliitika, vajame me ka tõhusat välja- ja tagasisaatmispoliitikat ebaseadusliku rände ohjeldamiseks. Erilist tähelepanu tuleb pöörata saatjata alaealistele. Ma kavatsen esitada sellealase tegevuskava niipea kui võimalik.

Peale selle peame me kehtestama ühtse varjupaigakorra ja ühesuguse rahvusvahelise kaitse staatuse. Selles küsimuses saab Euroopa kinnitada oma ühiseid väärtusi. Ma kavatsen keskenduda ülejäänud, Euroopa ühist varjupaigasüsteemi ja selle kasutuselevõtmist käsitlevate ettepanekute kiirele vastuvõtmisele kaasseadusandjate poolt. Märksõnadeks on siin solidaarsus ja koormuse jagamine.

Sekretariaat